

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u. 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESETŐJE.”

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb fel-szólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata 6 kr.
Bélyegdij minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezészerűben posta-utalvány útján eszközölhető — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A nőegyesület jubileuma.

Nem csináltak előre nagy lármát, nem harangozták tele a világot jó előre a készülődésekkel, mégis ritka szépen sikerült ünnepélyt rendeztek a nők szombatán annak emlékére, hogy ez előtt huszonöt esztendővel az akkori buzgóság megteremtette az azóta szépen virágzó nőegyesületet. Az ünnepély programja nemesen egyszerű volt, de lefolyása annál mélyebb hatást gyakorolt úgy a tagokra, mint a szép számmal megjelent érdeklődő közönségre. Az egyesület fennállása a női szív nemesebb érzelmeire van bázisozva, — e nemes érzelmeiket tükröztette vissza a szombati ünnepély is, mely nem csillogott a külsőségektől, — még csak egy zászlót sem tűztek ki, mely a kíváncsiaknak a nap rendkívüliségét jelentette volna, de annál tündöklőbb ragyogtak ott benn — a színtől tele levő teremben — a szemek, a melyekből nem egyszer áradtak szét az öröm és meghatottság könnyei.

A disz-közgyűlést az érdemekben gazdag, fáradhatatlan buzgalmu elnöknő Bornemisza Lászlóné a következő esimes beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés!

Szívélyesen üdvözlöm egyetünk szép számban megjelent tisztelt tagjait. — Mai disz-közgyűlésünk nevezetes mozzanatot képez egyesületünk beléletében, mivel az 25 éves tevékenységének zárkővét képezi.

Ha végig tekintünk, e negyedszázados munkaságunknak évein, egyetünket mindég a jótékony nagy eszméjének megvalósításában találjuk, csekély anyagi erejével ugyan, de teljes buzgalommal működni.

Azért ez ünnepélyes pillanatban, csak a multa kívánok hivatkozni, hogy irányt jelöljek jövő munkaságunknak, s egyesületünk felkarolását és támogatását az igen tisztelt tagok buzgalommal működni.

Fölkérem a titkár urat egyesületünk 25 éves működésének előadására, s egyetünk disz-közgyűlését legszívélyesebb üdvözlétem ismétlése mellett ezennel megnyitom.

Baksay István egyesületi titkár az egyesület huszonöt éves történetét olvasta fel. A nagyérdemű tanár, kit a sors abban a kedvezmény-

ben részesített, hogy félszázadra nyuló közpályája alatt majdnem minden társadalmi intézménynek, egyesületnek egy vagy más minőségben legtevékenyebb tagja volt, s még jóformán maig is az, a nőegyesületnél is alapítási pillanatától kezdve titkári hivatalt viselt, s mint ilyen leghivatottabb e kiválóan humanus intézmény történetének megírására. Előadása közben az elmúlt idők emlékezete több ízben tette meghatottá, hangja elfogódott, szívéből beszélt a nemes szívekhez s a közönség vele együtt érzett. Nagy hatást keltő beszéde a következő:

Visszapillantás Rimaszombat és vidéke nőegyesületeinek negyedszázados múltjára:

A nemes tetteknek legszebb jutalma az a benső öröm, melyet a visszaemlékezés kelt a lélekben.

Egyetünknek is szép múltja van. Hány magára hagyott szegény árvát mentett meg az elpusztulástól hány inséggel küzdőnek enyhítette nyomorát: de jótékony működésének önmaga által kijelölt irányán s keretén kívül is hányszor adta éber figyelmének s áldozatkészségének legszebb bizonyosságait, midőn nagyobb segélyekkel gyámoltotta emberbaráti s közmívelődési intézeteinket; ha pedig a veszély nagyobb a szükség égetőbb volt, jótékonyága kiterjedt megyénk, sőt hazánk határain túl is!

Eletszükségleteink fedezése — a társadalomnak, saját képződésünk által még fokozott követelése mellett, — annyira igénybe veszi minden gondunkat s tevékenységünket, hogy a legtöbb ember nagyon is keveset törődik a mások bajával; de sok emberben az erkölcsi érzék is teljesen hiányzik ahhoz; pedig embertársak közt mélység és magasság soha sem volt oly szédítő távolságban egymástól mint épen korunkban. Mi utóvégre is nem egészséges állapot!

Enyhíteni e bajon nehéz feladat, de enyhíteni kell, mert örökké így nem maradhat! Addig is gyönyörű hivatásuk a jótékony egyeteknek, hogy ha be nem gyógyíthatják is a tátongó sebeket enyhítik legalább sajtó fájalmukat!

Ezelőtt 25 évvel fogamzott meg városunkban egy-két nemes gondolkodású s nemesen érző nőnek agyában, vagy inkább szívében az az áldásos eszme, hogy az elhagyott, atyát s anyát vesztett szegény gyermekek mentésére s gyámoltására s az önhibájok nélkül inségre juttatás s munkaképtelen agkok segélyezésére s nyomoruk enyhítésére jótékony egyetlet alakítsanak; az elhittett mag a női szívekben termékeny talajra talált, s 1866. év november elsőjén, szerény körben minden zaj

nélkül megalakult „Rimaszombat és vidéke nőegylete,” bár akkor itt-ott némi kiesínyléssel találkozott, a jó ügy diadalában vetett hittel s bizalommal megkezdte jótékony működését; s bár az általa elért siker sem méltányoltott mindig teljes értéke szerint, buzgalomában soha nem lankadva, sőt erőben folytonosan növekedve megérte, betöltötte fennállásának 25-dik évét, s ma nemesak teljes megelégedéssel, de lelki örömmel tekinthet vissza szép múltjára, s megérdemli, hogy a mai nap örömfünnepe legyen!

25 esztendő nálunk, egy oly egyetlet életében, mely közvetlen előnyököt nem nyújt tagjainak, igen nagy idő!

Működvelő társulatunk, alakulásának első évében kilenez élvezetes estélyt rendezett városunk műértő közönségének erkölcsi sikereinek megfelelő eredményvel, felszerelve magát díszesen, szépen juttatott, egyéb jótékony czélokra is. Mily erő és képesség van nálunk a hivatottakban, örömmel győződünk meg róla csak pár héttel ezelőtt is; s ma annak örömlünk-e, hogy minő lehetne működvelő társulatunk, vagy azon busuljunk, hogy névben él csak, de a valóságban nem létezik?!

Tüzöltö-egyetletünk rajongó lelkesedéssel alakult meg, s teljes fényvel kezdte meg pályáját; s néhány év múlva, talán egyéb tűz hiányában, saját lelkesedésének lángját oltotta el!

Derék dalárdánk gyönyörű zászlója alatt diadalla járta be az egész országot, hazánk legjelesebb dalárdaival versenyezve, győzelme jeléül ezüst babér koszorúval tért haza. A zászló ma is meg van, de a dalhősök elhagyták hűtlenül, s a győzelmi koszorú halotti koszorújává lett! Mennyire szeretném ráírni koszorújának szalagára, hogy „a rimaszombati dalárda nem halt meg, csak aluszik!”

Talán nemesak a türelem, de a kitartás is különleges tulajdonsága s kizáró erénye a nőknek, vagy talán az árvák esdeklése s a segélyzettek hálaimaja tartotta fenn az egyetlet negyedszázadon át, s az fogja fenntartani ez után is!

Választmányunk rendesen beszokott számolni az évzáró közgyűlésen; ez ünnepélyes alkalmat arra akarom felhasználni, hogy visszapillantva még egyszer, s a nevezetesebb eseményeket csoportosítva, az egyetlet 25 évi működésének eredményével, legalább főbb vonásokban, beszámoljak a t. közönségnek is.

Dalokkal dicsőítették a költők a nőszerelemet, a nőhűséget; de még a regényírók is csak az oltár számolyáig kísérik el a nőt, azontul keveset törődnek vele, pedig a nő magasatos hivatása épen az oltárnál kezdődik; a nő a családi boldogságnak is mindig a legfőbb tényezője, minden véges a földön, csak az anya szeretete véghetetlen; hogy szívjóságban magasan felül emelkedik a nő a

T Á R C Z A.

Romok fölött

Romok fölött állok, tekintetem
A messze múlt ködébe téved el.
Majd oszlik a kő, a halott felett
Maglebben a könnyű fátyol, lepel.

Óh mert halott vagy, ősi omladék,
Enyészet képe, összedől halom.
Mely hirdeté fenségéd egykoron
A fény, nagyság néma tanuja rom.

Hol vannak ők, a hősök hősei
Kik vívtak érte, sok kemény esatán,
Lakóid földbe tértek, esendesen
Alusznak a nehéz tusák után?

Nem! elhagyának, új hont keresők,
Sas fészkeket megúnták a sasok,
Igy dőle porba, így lett semmivé
Mit annyi harez-erős kéz alkotott.

Év évre jött s ment, s a futó idő
— Méhébe' hordva száz-ezer halált —
Csapást csapásra osztva szilaján,
Rombolva seprett útján mit talált.

Kigyók, békák tanyája most e hely,
Körötte bár zöldül, dús a határ,
Hol zúgva folyt a hullám egykoron
A várnak árka sás lepett moesár.

Zúgó folyamból, kis forrás leve,
Forrás fakadt az ősi domb tövéen.
Enyhíteni szomjam, enyhe partokon
Kicsiny forrás óh hányszor ültem én.

De mit beszélek; — képzelet, sebes
Szárnyad hová űz? merre visz, ragad?
Vár hegynek nézve, mi kiesín halom,
Erődnek, a mi törmelék, anyag?!

Nem egy palota, nem egy várrom ez,
Melyről a hír századra szárnyala.
Csak egy sáslepte domb, patak felett
Épült vityilló összedől tala.

Borsody Béla.

A felfedezések jutalma.

Valahányszor halom Edison esodatetteit világgá kürtölni, mindannyiszor szeretném megtudni, hogy aztán odahaza ki szokta ő kelmét jól elnaspágnálni ezek miatt a *találmányok* miatt.

No, igen! mert legalább engem mindig eldöngtetett az apám, valahányszor csak kisült rám megint valami új *találmányom*. Igy pl. a sok közt egyszer akkor is megkaptam a jutalmat, mikor rájött, hogy én még a Behring-szerosnál is szorosabb utat eszeltem ki a teli almák meleg hazájához — a pineze szelelő lyukán át.

Igy apám! — Sohsem akarta belátni, hogy az én bravurjaimhoz ész kell. Egyedül szegény jó anyám viseltetett elismeréssel talentumom iránt. Mindég védelmébe fogott:

— Azért, hogy egy kiesít agyafurt a gyerek, nem muszaj mindjárt megnyúzni.

Mégis csalódom. Egyetlen egyszer anyám fakadt ki felfedezői zsenim ellen s apám állt be bámuló közönségnek.

Egy eredeti fizikai felfedezésem napfényre derülése alkalmával történt ez.

Pedig még az én időmben az elemi iskolákban nagyon hézagosan tanították a fizikai törvényeket. Igy tehát legfeljebb csak a főbb sarkigazságokról lehetett fogalmam, mint pl., hogy az „*Ütés melegeit szül.*”

De sőt még ennek ismeretere sem elméleti uton jöttem rá, hanem praktice. Nevezetesen olyankor, mikor azon természetrajzi tanulmányaimban, hogy vajjon a légy kitépelt lábakkal tud-e repülni, megzavart a tanító ur s a más nézetű ember türelmetlenségével egy-egy hatalmas tenyerest sózott a markomba: — mindég megvártam a kezemet, mintha csak tüzes parázs égette vón' meg; olyan melegem lett az ütéstől egyszerű.

Ismétlem: még akkor csupán ily csekély fizikai ismereteim voltak, mikor dicsékedni hallottam anyámat, hogy lám az ő befőtjei sohasem romlanak meg, mert ezzel a jó sűrű hólyagpapírral kötözi be, nem pedig közönséggel, mint a régiek szokták.

Szeget ütött ez mindjárt az én fejemben. Hohó, hát csak az a hiba, hogy nem elég ritka az anyám papírja! De hátha tüvel keresztül szurkálnám mindjárt ritkább lenne.

Ugy is tettem. Egyszer csak veszem észre a zöldes eredményt az általam preparált befött tetején.

— Édes anyám, nézze csak, ez az üveg penészedik: ennek a figyelmeztetésnek az volt a hübnere, hogy a gyerekek, ha csak vendég nem jó a házhoz, másképp nem kapnak beföttet, csupán ha penészedik.

Igy tartott ez az Eldorádó vagy 3—4 hétig. Egyszer anyám ép akkor toppant be a szobába, mikor én a székre felállva inficiálom a sifon tetején álló beföttet egy tüvel a kezembe.

— Mit csinálsz te ott?! — rivalt rám egyenesen.

— Nézem, ha nem romlanak-e még?

— Hát ez a tü mit keres nálad?

Óh én számár, nemhogy eldobtam vón' a tüt, amint anyámat bejönni láttam. E corpus delicti mindent elárult.

Tudományos eszközöm nyomai mind meglátszottak a hólyagon; valamint hogy az anyám keze nyomai is a hátamon.

Apám ez egyetlen egyszer adott kifejezést szellemi fölényem elismerésének.

— Kár, hogy papnak szántuk. Egy raffinált fizikus ész vész el benne.

Komjáthy Sándor.

férfi felett hittem az előtt is; de a közelebbi múlt 25 év ezen hitet erős meggyőződéssé tette bennem, erről győzött meg a nőegylet 25 évi története!

Egyletünk megalakulása után egy hónappal már 3329 fnt 50 kr. tőkével rendelkezett, az év végén pedig 5630 fnt 19 krajczárral zárta le számadását; melyhez Rimaszombat városa 500 fttal, a rimaszombati takarékpénztár 50 forinttal, a műkedvelő társulat egy általa rendezett színi előadás tiszta jövedelmével 136 fnt 96 krajczárral járult.

Az egylet ügyszeretetének s tevékenységének legelső bizonyossága volt az általa 1868. szeptember 6-án rendezett fényes bazar 1308 fnt 89 kr. tiszta jövedelemmel, melyből 1200 fnt az egylet tőkéjéhez esatoltatott. Ezen túl a szívjóság, ügyszeretet, buzgó fáradhatlan tevékenység s női leleményesség tanúbizonyosságainak hosszú sorozatát látjuk a nőegylet életében a legváltozatosabb nyilvánulásokban. Rendezett bazárt, tombolát, kiállítását, közvaesort, bált, kerti mulatságot, színi előadást, zene-theaestélyt, némaaképletet, gyűjtött zárt perselyvel, nyílt aláírással; az áldozatkészségben pedig mindig maga a választmány s annak vezetői mutattak szép példát; így aztán nem csoda, ha az eredmény mindig fényes, mindig meglepő volt!

1869. évben kerti mulatságot rendezett az egylet 63 fnt, s egy színi előadást 95 fnt 92 kr. tiszta jövedelemmel.

1870-ben az álarcos bál jövedelme volt 203 fnt 75 kr., két kerti mulatságé 129 fnt 70 kr., a gazdasszonyi kiállításé 132 fnt.

Az 1871. évben rendezett bál jövedelme volt 142 fnt 48 kr.

Az 1872. évi műestélyé 93 fnt 89 kr., a kiállítási bazaré 440 fnt 27 kr.

Az 1874. évi bál jövedelme volt 111 fnt 32 kr., a kerti mulatságé 75 fnt.

1875-ben bál kép-kisorsolással jövedelmezett 260 forintot.

Az ugyanazon évben gymnasiumunk építkezési költségeinek fedezésére rendezett tombola jövedelmezett 282 forintot, mely összeget Dapsy Vilmos ur ömeltósága, részint a kijelölt ezél, részint kedves rokona Csider Dapsy Emma urnó, mint rendező iránti érdeklődésből 500 fttal pótolta meg.

1877-ben két kerti mulatság jövedelmezett 168 fntot.

1878-ban bál jövedelme volt 88 fnt.

Az 1879. évi december 7-én a kisedelővó javára rendezett kedves emlékü közvaesora jövedelmezett 456 fnt 45 kr.

1880-ban kerti mulatság és bál együtt 120 forintot.

Az 1883. évben rendezett második közvaesora jövedelmezett 400 fntot.

1884-ben a dalárda közreműködésével rendezett hangverseny jövedelmezett 164 fnt 32 krt.

1885-ben a vöröskereszt-egylettel közösen rendezett hangverseny jövedelme volt 360 fnt.

Az 1887-ben rendezett thea-estély jövedelmezett 284 forintot.

Az 1889. évi fényes estély jövedelmezett 150 fntot.

A még azon évben a gymnasiumi tanári kar nyugdíjintézetének javára rendezett tombola jövedelme volt 351 fnt 54 kr.

A közelebbi múlt 1890. évi kerti mulatság jövedelmezett 73 fntot.

A folyó hó 7-én műkedvelők közreműködése mellett rendezett szépen sikerült színi előadás jövedelme volt 150 fnt 71 kr.

A perselyekbe gyűlt 306 fnt, melyhez utólagosan Trajtler Sámuelné urnó Tornallyáról még 91 fnt perselypénzzel járult.

De csak is oly buzgó tevékenység mellett sikerülhetett az egyletnek évenként 7-800 forinttal 25-30 árvt gyámoltítani, s ezek közt az egészen elhagyatottakat teljes gondozásban is részesíteni.

1871-ben buzgó pénztárnokának Szeremley Károlynak sarkkövére adott 50 fntot.

1877-ben nemesak szívjóságának s a szenvedő emberiség sorsa iránti meleg részvételének adta bizonyosságát, midőn a török sebesülteknek a budapesti főkonzul utján 470 fntot és 65 kilogramm tépést; de honleányi kiérdemelt rokonszenvének is szép példáját tanúsította azon nemzet iránt, melynek a magyar menekültek II. Rákóczy Ferencztől kezdve Kossuth Lajosig mindig védő oltalmat s biztos menedékhelyet találtak.

1878-ban a boszniai magyar sebesülteknek küldött az egylet 401 forintot és 160 kilogramm tépést, pár hét múlva pedig a Boszniából hazatért s a Rákos-palotán 1878. nov. 17-én történt vasuti szerencsétlenség által munkaképtelenné lett honfitársaink segélyezésére küldött 75 forintot.

A visszaemlékezés ezen s ezekhez hasonló eseményekre, melyeknek legalább tanuja voltam, nekem valódi örömet okoz mindig; de azoknak elsorolásával nem akarom a t. közönség hecses figyelmét még tovább is igénybe venni.

Nagyobb összegekkel segélyezte egyletünk a szegedi és miskolci vízkárosultakat s több leégett helységek inségére jutott lakosait.

1881-ben Fábry János tanár ur buzgó s tevékeny közreműködése mellett, kitüntetéssel vett részt a budapesti országos női iparkiállításán. 1883-ban fehérműveket varrt a gőmörmegei közpórház számára. Majd alapító tagja lett a vörös-kereszt s a gőmörmegei közművelődési egyletnek, közelebb nemesak erkölcsi támogatással, de tetemes anyagi segélyvel járult a polgári leányiskola megalapításához is.

Nemes főrekvéseit méltányolva Dobsina városa még 1870-ben 20 frinttal gyámoltította az egyletet, Szász Koburg Ágost fejedelmi herceg három éven át 40 fttal, Gróf Nádasdy Tamásné ő mlga Raisz-Marikovszky Emma urnó utján 100 fttal, helybeli pénztáreteink évenként 20-30 forinttal.

Azonban nagyon hiányos lenne ismertetésem, ha legalább névszerint meg nem említeném azon lelkes nőket, kik a múlt 25 év alatt az egylet élén állottak s abban vezérszerepet vittek, kik az egylet bázalmát, tevékenységét lankadni nem engedték, hanem új meg új nemes tettekre lelkesítettek.

Elnöknői voltak az egyletnek: Pongrácz Arnoldné, Borbély Lászlóné, Szontagh Bertalané, Farkas Abrahamné több éven át, jelenlegi lelkes elnöknője Bornemisza Lászlóné. Alelnöknői s igazgatónői voltak Széplaky La-

josné, Tirscher Istvánné, Raisz Miksáné, Bartóffy Andrásné, Sütő Istvánné, Csider Lászlóné, Dapsy Viktorné, Abonyi Károlyné, dr. Szabó Samuné, Abonyi Jánosné, Liszka Józsefné, Molnár Lajosné, Beliczky Viktorné, jelenlegi buzgó alelnöke Molnár Józsefné s tevékeny igazgatónője Kern Adolfné. Jegyzői voltak: Lengyel Andor, Lengyel György, Fábry János, Bernáth-Fábry Etelka, Badinyi Gyula, Samarjay-Pekete Piroksa több éven át, dr. Veres Samu, jelenleg Ráróssy Gyula ügyvéd ur. Pénztárnokai voltak: Tirscher István, Szeremley Károly, egy évig a titkár, majd Markó Sándor, Liszka József, kilenc év óta tisztelendő Terhes Pál ur, el nem fogadta a már előbb megalapított pénztárnoki tiszteletdíjat. Mint titkár én voltam szerencsés a huszonöt éven át élvezni az egylet megtisztelő bizalmát.

Ezekben kívántam ismertetni, hosszasan bár, de mégis csak főbb vonásokban, nem kiszínezve, mert ahoz fiatalabb kedély kellene, hanem egyszerű, de hű vázlatban Rimaszombat és vidéke nőegyletének negyedszázados történetét.

Legyen az egylet továbbra is az elhagyatott árva s inséggel küzdő szegények megmentője, gyámola, tagjai közül érjek meg mentül többen az egyletnek jövő 25 éves jubileumát!

A feszült figyelemmel meghallgatott felolvadás írójának érdemeit a közgyűlés kellőképpen méltányolandó, elhatározta, hogy az egyesületnek oly szépen kidolgozott történetét egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatja s Baksay Istvánnak fáradságaért halás köszönetet szavaz. Majd Ráróssy Gyula dr. egyesületi jegyző állott fel s esinösen kidolgozott beszédében üdvözölte az egyesületnek ama két buzgó tevékenységű tagját, kik 25 év óta e téren oly rendkívüli érdemeket szereztek, melyeket az egyesület kellőképpen méltányolni alig képes. E két tag: *Baksay István* titkár, ki e minőségben huszonöt év óta szolgálja az egyesületet és *Raisz-Marikovszky Emma* urnó, a páratlan buzgalmu és szívjóságu választmányi tag, egyike azoknak a huszonöt év előtti hölgyeknek, kik az egyesületet megteremtették s azóta fáradságot nem ismerő szorgalommal naponként szívvel-lélekkel szolgálják a humanizmus szent ügyét Szónok az egyesület köszönetét tolmácsolja a két ünnepelt tagnak, egyúttal mindkettőjüknek átadja az egyesület tisztviselőinek és választmányának gyönyörű keretekben elhelyezett arcképeit örök emlékezetül. Ez ajándék, mint gyöngéd figyelem jele, a két ünnepeltnek nagy meglepetést okozott s Raisz-Marikovszky Emma urnó a meghatottság miatt elfogult hangon körülbelül a következő szavakkal köszönte meg a kitüntetést:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A nagy meglepetés és mély megilletődésben, nem találak szavakat, melyek csak halvány visszfényt is képezhetnek hála érzelmemnek a meg nem érdemelt kitüntetés felett.

A mit eddig tettem azt a női s keresztényi kötelességérzetből kifolyólag tettem, mely díszetlet sem, annál kevésbé érdemel ily megható jutalmat, a melyben a tisztelt Közgyűlés részesített. Szeretem a nőegyletet, szívemből van növe annak felvirágzása, mint az édes anyának gyermeke boldogulása. — Mint látom e szeretet viszhagra talált tisztelt tagtársaim lelkében, és így bár nem mint érdemelt jutalmat, de mint a szeretet zálogát mely meghatottság és hálaival fogadom e kedves emléktárgyat, mely a már-már gyöngülő kornak erőt, ruganyosságot fog kölcsönözni a kitűzött cél felé haladtában.

E hálaérzet azonban még egy kötelességet is ró reám ez alkalommal, azon meleg kérelmem kifejezésében a szép számmal megjelent kedves tagtársakhoz, mely szerint azért esedezem, támogatni a jövő folyamában, mindannyian nőegyletünköt, hogy e kised fáska egykor messze terjeszthesse árnyat nyújtó jótékony ágait. Legyen eme hajlék, a szeretetnek hajléka, melyből száműzve van minden szenvedélye a külvilágnak. Törvényünk csak egy legyen! melyre vallásunk mestere tanított.

Ne legyen innen száműzve senki, szegény és tehetős, fiatal és idős, erkölshős, valamint ama szerencsétlen, ki nem bírván tán kellő erkölcsi alappal, hogy rendületlen sziklafalként megállhasson az élet zugó hullámasapái közepette, közeledhessen ide, mint szentegyházban a szeretet vendégségéhez, mindenki közösen küzdve, munkálkodva a szent zászló alá. Még sok, igen sok a tenni való. Azért kötelességünk, hogy Isten áldása rajtunk legyen, lelkiismeretes buzgalommal támogatni azokat, kik az egylet hajóját kormányozzák, nehogy a közöny által lankadjon a lelkesülés lángja, mely egyedül ad erőt, nagy tetteket véghez vinni. Végül fogadják tisztelt tagtársaim mindannyian együtt s külön-külön meleg hálám gyöngö kilejlesztését a velem szemben tanusított gyöngölgésökört, legyen az Isten áldása Önökön!

Baksay titkár is lelke mélyeig hatotta meg a figyelem, forró köszönetet mondott érte s kérte, hogy az a szép női társaság, mely arcképe körül csoportosul, tartsa meg őt továbbra is szíves jóindulatában.

Kern Adolfné, az egyesület lelkes igazgatónője a következő beszédet intézte az egyesületi tagokhoz:

Tisztelt közgyűlés!

Egyletünk a maga működésében elismeréssel találkozik az értelem részéről; ezen elismeréshez, mint egyik jutalomhoz, hozzá adja az érzelem a másik jutalmat: a szeretetet.

A midőn a n. é. közönség megjelenésével megtisztelte egyletünket, ez által részesít e kettős jutalomban.

Én pedig működési körömnél fogva a szeretetet — kettős minőségűnek érzem az által, hogy önmagamban

is jó hatást érzek, a midőn egyletünk nevében jótéteményeket osztogatok: annyi szegény elhagyatott árva; s azok az általunk gyámoltottak, általam fejezik ki köszönetüket; de jobban megértem én azt, azt a szemékből kisugárzó érzelmet, a melylyel fogadják a vett jótéteményt. — Még az a kiesi árva, ki beszélni nem képes, gondolatját ki nem fejezheti, azzal köszöni meg a jóselekedetet, hogy édes mosolylyal tekint az őt gondozójára.

Az a szeretet, az az érzelem világból fakadó szeretet, az alapja a mi egyletünknek; az a szeretet, a mely nem mérlegeli a szegény ember sorsának az okát, nem keresi, hogy más volt-e az oka az ő szerencsétlenségének, hanem segíti az érzelme után.

Ne azt keressük tehát, hogy miből származott a szükség, hanem azt keressük, hol segítünk a nyomoron.

A midőn ma egyletünk 25 éves működését ünnepejük, azokat a jótéteményeket, melyeket az egylet 25 éven át gyakorolt, föl-föl tűnni látom.

Ennek a fényénél, mi, kik az egylet hivatalos működésében járunk, mindég kövessük, egymást támogatva az eddigi helyes utat; a hol az egylet és a n. é. közönség együttes támogatása, okvetlen jótékony hatással lesz továbbra is az ügy előmozdítására.

25 éven keresztül számtalan árvt mentettünk meg az elzűléstől, számtalan szerencsétlennek könnyítettük az élet gondjait, így egész megnyugvással nézhetünk vissza 25 éves működésünkre.

Köszönetet nyilvánítok az árva nevében egyletünknek, s az egylet részéről pedig a nagyérdemű közönségnek.

Végül Terhes Pál pénztáros — ezúttal úgy mint lelkész — az ég áldását kérte az egyesület tagjaira, választmányára és tisztviselőire, mint a kik az emberi szív egyik legtisztelőtreméltóbb érzelmének a humanizmusnak szolgálatában az emberiség általános boldogságára vezérlő utat keresik, és már-már meg is találták.

A lélekemelő momentumokban gazdag jubileumi ünnepély ezzel véget ért, s a szép számmal megjelent közönség, — melynek soraiban ott láttuk társadalmunk több kiváló egyénét, köztük Bornemisza László alispánt, — a legkellemesebb benyomásokkal hagyta el a takarékpénztári helyiség dísztermét, abban a tudatban, hogy a nőegylet az egyetlen társadalmi intézményünk ez idő szerint, melynek munkásságát kiváló eredmények jelzik a múltban s mely feladatát a jövőben is fényesen fogja megoldani.

Este 150 terítékű közvaesora volt a Három Rózsa nagytermében, melynek folyama alatt Madarassy Dezső törvényszéki bíró felköszöntötte a jubiláló nőegyletet. Bornemisza László alispán poharát a 25 éves titkárnak Baksay Istvánnak egészségére üritette ki, viszont Baksay az egylet nagy tevékenységű elnöknőjét Bornemisza Lászlónét s hivatalnoktársait éltette. Lőrinczy György Raisz-Marikovszky Emma urnónek kívánt hosszú életet. Végül Ráróssy Gyula dr. felköszöntötte a közönséget, mely az egyesületet mindig melegen támogatta. Vacsora után az ifjuság tánczra kerekedett s a társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt, mindnyájan gazdagabbak lévén egy kellemes estély emlékével! — s.

Helybeli hírek.

Ferenczy István száz éves születésnapja.

A jövő 1892-ik év február 24-én lesz száz éve annak, hogy az első genialis magyar szobrász Ferenczy István megpillantotta a napvilágot. Nem lehet kétségünk a felől, hogy a magyar szobrászat ma élő képviselői találni fognak módot és alkalmat arra, hogy a nagynevű előd emlékezetét méltó alakban megünnepelhessék, de minket rimaszombatiakat e századik évforduló annyiban közelebbről érdekel, mert a sőt legteljesebb értelmében mienknek vallhatjuk őt; falaink között született s temetőnkben alussza örök álmát. Szülői Ferenczy István és Kálnai Mária városunknak közbeesülésben álló polgárai iparos pályára szánták fiokat, kiben a művészet iránt való hajlandóság esaktamar fölbredvén, meglátogatta a külföldet, honnan a már érett ifju gazdag tanulmányokkal tért vissza. Legbuzgóbb támogatója testvére Ferenczy József theologiai doktor kassai prédikátor volt. Művészi alkotásainak egy része a nemzeti múzeumban van elhelyezve, egy része pedig ma is itt városunkban a Jánosdeák család örökbecsű kincseit képezik. Legbeesesebb műve Euridice, el van temetve — saját koporsójának fedelét képezi. Élete vége felé a csalódások miatt elkedvetlenedett művész kevesett dolgozott. Meghalt 1856-ban július 4-én. Kaszinónk érdemeinek elismerésül arcképét lefestette, városi tanácsunk azon utczát, melyben a jeles férfiú műterme állott, nevével keresztelte el. A nagy férfiak iránt való kegyeletet nemzedékről nemzedékre ápolnunk kell, s mi, a kik a sorsnak azon nagy kedvezményében részesültünk, hogy Ferenczy mellett egy Szentpéteri Józsefet (a nagyhirű rézmetszőt) és egy Tompa Mihályt tarthatunk magunkénak, kétszeresen rójjuk le a kegyelet adóját, ha saját nagyjaink emlékezetét hiven megőrizzük és ápoljuk. Ferenczy születésének századik évfordulója a jövő év február 24-én lesz, e nap alkalmul szolgálhat arra, hogy emlékezetének ébren tartására városunkban ünnepély rendeztessék.

Személyi hír. Vármegyénk főispánja Hámos László ur f. hó 1-én néhány napi itt tartózkodásra városunkba érkezett.

Esküvő. Markusz Ádám helyb. term. kereskedő nov. 30-án vezette oltárhoz Bienenfeld Róza asszonyt Győrött.

Felolvasás. A helybeli polgári olvasóköri folyó hó 27-én Dr. Bernát István felolvasást fog tartani. — Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy Lőrinczy György „Nemzeti állam és polgárosodás” cz. alatt tartott felolvasása a mult heten jelent meg nyomtatásban s pár nap alatt annyi sok vevéje akadt, hogy már csak néhány példány kapható Rábelly Miklós könyvnyomdájában.

Érettségi vizsga. Azok, kik egy vagy más okból a f. évi június havi rendes és szeptemberi pót érettségi vizsgálaton nem jelenhettek meg, egy második és utolsó pót-érettségi vizsga letelésére, december 1-re kaptak határidőt. A vizsgáló bizottság elnöke ezuttal is Terray Gyula gömöri főesperes volt, míg a tanügyi kormányt Ballagi Aladár dr. egyetemi tanár képviselte. Mindössze 12 maturandus jelentkezett, kik többnyire kedvező eredménnyel állották ki a vizsgálatot.

Műkedvelői előadás. A helybeli főgymnázium felsőbb osztályának tanulói f. hó 12-én a gimnáziumi olvasókör szükségleteinek fedezésére színielőadást rendeznek. Két kis vigjátékot fognak előadni és pedig a „Kitűnő vendég” és „Kukli prédikációk” című darabokat. A jótékony czél iránt való tekintetből a nők közül Lengyel Anna, Soós Jolán és Danielisz Etelka vállaltak szerepeket.

Bucsuéstély. A helybeli tüzér tisztkar f. hó 29-én este bucsuéstélyt rendezett a távozó Schürger József főorvos tiszteletére, kit Miskolcra helyeztek át az 5. gyalogezredhez. A főorvos társadalmunk kedvelt tagja volt, s rokonszenves modorával a város közönségének becsülését méltán érdemelte ki. Ezt hangsúlyozta a bucsuéstélyen Rosenauer József alezredes is, lendületes felköszöntőben emlékezve meg a bucsuzó főorvos kiváló képzettségéről és kellemes modoráról, s midőn tőle nehéz szívvel válik meg, üdvözli az új főorvost dr. Schwarcz Dávidot, ki — reméli — méltó utódja lesz Schürgernek. Elismeréssel emlékezett meg dr. Marikovsky István tart. főorvos nagy buzgóságáról, ki a távozó főorvos elődje volt, s őt több ízben sikerrel helyettesítette is, Marikovsky ezután lelkes szavakkal vett búcsut Schürger főorvostól a távollevő kartársak nevében is, mire a főorvos meghatva mondott köszönetet a sok jóindulatért, melylyel Rimaszombatan mindenfelé találkozott. A társaságot a hajnali órákig tartotta együtt a kedélyes hangulat.

Rimaszabályozás — papíron. A tamásfalviak kezdeményezésére még 1882-ik évben intézkedett a vármegye, hogy a rimaszombati kertek alatt összeszorított Rima medrének szabályozása dolgában az érdekel Rimaszombati város és Tamásfalva község, nemkülönben az egyes magántulajdonosok bevonásával olyatén mozgalom induljon meg, mely a már akkor föltűnt szükségesnek mondott mederszabályozást végre valahára nyelbe- (majd azt irtuk: „meg-“) süsse. A nyelbesítés úgy sült el, hogy sehogy sem sült el, sőt inkább — ha szabad ezen a gyöngye szójátékon nyargalozni — felsült, s így az egész dolog sületlen maradt. Anno domini 1882. ugyanis a vármegye egy bizottságot küldött ki, melynek tervrajzok, költségvetés stb. e fajta előmunkálatok elkészítése tételt feladatává. A bizottság dolgozott is valamit. Elkészítette a rajzokat és kiszámította, hogy a szabályozáshoz megkívántató kisajátítás összesen 1696 fte 80 krba kerülne. Ennek az eredménynek papírosra írtéle után az egész dolog lethargikus álomba merült. A bizottságnak régebbi elnöke leköszönt, helyébe új megyebizottsági tagot küldött a vármegye, a kinek azóta nem győzi eleget üzengetni, hogy tegyen már legalább, ha mást nem, egy pár sornyi jelentést arról, hogy miben áll az ügy. Hogy mi lesz a dologból, nem tudjuk, de azt igenis reméljük, hogy vármegyénk erős kezű alispánja, ki már egyéb rég elfeledett aktákról is leverte a port, ezt az ügyet is fel fogja rázni hyphothikus álmából.

A Losonczy-utczabeliek lapunk utján mondanak esizmáik nevében is hálás köszönetet a városi szépművészeti bizottság ama jölvő tagjának, aki mult számunkban előterjesztett kérelmükre, szíves volt az utczájuk gyalogjáróját valódi hamisítatlan Rima-medri homokkal kima-kadamiroztatni.

Asszonyok párbaja. S. Lina és Tr.-szky Józsefné közt felmerült lovagias ügy a párbaj-codex szabályainak megfelelően olyan módon intéztetett el, hogy Tr. Józsefné tartozik egy tizes bankóval befoltozni azt a sebet, melyet az ütközet hevében S. Lina asszony felöltőjén egy tűzpízkáló vaskutacsával ejtett. A lovagias ügy elintézésénél segédképe a rendőrség néhány tagja asistált.

Szivtelen anya. Gordián Mária eselédasszony egy helybeli mészáros mesternél, mult hó 26-én olyan módon akart megszabadulni szegényének látható jelétől, hogy a szegény ártatlan 6 hetes kis porontynak anyatej helyett gyufa-olajat adott s aztán valahol a Rima felső folyásánál a vízbe hajította, azzal áztatván ismerőseit, hogy a kiesikét dajkaságba adta Nagy-Röczén. A bűneset híre általános elszörnyedést keltett a városban s mint halljuk, városunk s vármegyénk intéző köreiben azt a humanus gondolatot ébresztette, hogy nem volna-e jó egy, kezdetben akármilyen kiesinszerű **L e n e z - h á z** létesítése által megmenteni iparkodni az életnek az ilyen veszendőbe szánt ártatlan gyermekeket! — Biz ez humanus gondolat s kivitelezése nem volna szegényére a vármegyének, mely már annyi sok nemes intézkedésével megelőzte sokszor magát az országot is.

Rövid hírek. Előléptetés. Harmaczi Dezső honv. miniszteriumi fogalmazott gyakornok a napokban segéd-fogalmazóvá neveztetett ki. — Hunfalvi Pál akadémikus, híres nyelvész és aethnographus nov. 30-án szívdühösen elhunyt. Az európai híri tudós 82 évével a magyar tud. világnak Nesztora volt Temetését az akadémia rendezi.

Vármegyei újdonságok.

Megyei Közgyűlés lesz folyó hó 21-ikén, melyet megelőzőleg 19-én állandó választmányi ülés tartatik.

Király ő Felsege az umrla-lehotai ág. ev., valamint a kokovai róm. kath. hitközségnek iskolaépítkezési czélokra magánpénztárából 100—100 frtot engedélyezett.

Hámos Lászlóné, szeretett főispánunk neje, ki tudógyuladásban lésküdt, újabb hírek szerint a veszélyen túl esett. E hír egész vármegyénkben őszinte örömet kelt.

Halálozás. Dr. Stech Lajos Rozsnyó város nagy-érdemű orvosa, ki félszázadnál hosszabb időn át segített a szenvedő emberiségen, mint részvételt értesülünk kedde virradó éjjel elhunyt. A megboldogult néhány év előtt egész esendben önnepelte meg működésének ötven éves jubileumát — s azután visszavonultan élt. Stech Kálmán derék kereskedőnk édes apját gyászolja az elhunytban. Béke pora ra.

Templomszentelés. Az alsó pokorági ujonnan épült esinos ev. ref. templom felszentelése nagy ünnepélyességgel ment végbe mult vasárnap.

Névváltoztatás. Lengyel Mihály putnoki illetőségű ugyanottani lakos maga, valamint Mathild, Mihály, Rózsa, Dezső, Jolán, Margit és Irma nevű kiskoru gyermekei vezetéknevének „L e n d v a i - r a” kért átváltoztatását a belügyminiszter f. é. 78424 sz. a. kelt rendeletével megengedte. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a folyó év első felében vármegyénk területén még a következők változtatták át nevüket: Kapusza István rozsnói születésű rimaszombati lakos „Káposztás”-ra, Péter Pál zádorfalvi lakos „Szepesi”-re, Spitz Samu alsó-sajói lakos maga és Géza, Béla, Lajos, Gyula, Gizella nevű gyermekei nevét „Ormai”-ra, Szlivka Sándor jolsvai születésű garam-szt.-keresztli lakos „Szilvási”-ra.

Táncmulatság. Jolsván f. évi decz. 27-én a gömörmegei egyetemi ifjuság köre jótékony táncmulatságot rendez, mely minden tekintetben fényesen igérkezik. A tánczosnóket a rendezőség igen esinos táncrenddel fogja meglepni. A meghívók deczember első hetében küldetnek szét.

Dohány beváltás. Vármegyénk területén a kincstár részére engedély mellett termelt dohány beváltása e hó 1-jén kezdődött Pelsűczön és tart 11-edikéig. A beváltásnál működő bizottságba törvényhatóságunk részéről közig. biztosul Fridrick Vilmos Pelsűcz városi jegyző megbízottsági tagot küldötte ki az alispán.

Tilos a fogoly-madarak fogdcsása. A rimaszécsi járás főszolgabírója mult évben éppen akkor utazott a feleli vasuti állomáson át, midőn ott egy rimaszécsi uri embernél élő foglyokat látott. Kérdőre vonta a fogolytulajdonost, s előadta, hogy azokat a rimaszombati piacon vásárolta. Persze, a foglyokat azonnal elkoboztatta, s a nyomozást megindította, s az eredmény az lón, hogy az élő foglyok a pálfali csordás, kondás bojtárok által fogdostattak a nagy télben s úgy árusítottak el. A főszolgabíró úgy a fogdosókat, mint a vevőt 10—10 forint pénzbírságra, teljes vagyonelvonás esetén 1—1 napi elzárásban marasztalta, mely határozat másodikfokulag is helyben hagyást nyert.

Új vasuti állomás. A eszi gyógyfürdő, mely eddig egyik órháznál csak feltételes megállóhelyvel bírt, — mint halljuk — jövő tavasztól kezdve rendes vasuti állomást s egész kényelmes várótereket kap. A tulajdonosok ugyanis, kik már eddig is tetemes áldozatokat hoztak a fürdő emelése érdekében, a kereskedelmi miniszter kikötéséhez képest újabban 3000 frtot ajánlottak fel az állomási épület berendezéséhez. Mäskülönben a miniszter nem volt hajlandó rendes állomást engedélyezni.

Amerikába legközelebb utlevelet kaptak: Jávorszky Miklós, Koren János, Ess Mihályné sánkfalvi, — Lekó Mátyás, Trunz Mária, Veseleni Anna, Farbarikóné Rozslozsnayk Zsuzsanna dobsinai, id. Soltész Márton, Ruza András giczei, — továbbá Sándor András, Petrenkó János és Regula Ferencz räkosi, valamint Balezter János geczalfalvi lakosok; — kivándorlási engedélyért pedig most folyamodtak: Tisza Orosz János lueskai, Miklósk Mária és Zsuzsanna betleri, Neupauer Mária rochfalvi, Mayer Jakab dobsinai, Balezter János geczalfalvi, végül Kerekes Mihály, Kovács Mihály, Telek Ferencz és Vincez Mihály osgyáni lakosok.

Az aggteleki barlang annyira elhanyagolt állapotban van, hogy annak érdekében hidak, korlátok, lejárók készítése s a fákyafüst által végkép eléktelenített Baradla megtisztogatása, megfelelőbb világítási rendszer bevétele s általában amennyire lehetséges: teljes rendbehozatala ezéljából a magyarországi „K á r p á t - e g y l e t” egy nagyobb körre tervezet mozgalmat indított meg. Adakozásokra, műkedvelői előadások és főleg új tagok gyűjtése után való támogatásra hívja fel a nevezett egyesület az ország összes művelt közönségét. Ilyen felhívás vármegyénkben is érkezett s hisszük, hogy itt meg is lesz annak a kívánt sikere.

Pör, melyben csilag a tanu. Klein Mór ajnácskói lakos Böhler Miksa mészáros ellen az iránt emelt panaszt a rimaszécsi szolgabírótság előtt, hogy szabályellenesen éjjel gyilkolja rakásra a taglójára érdemes ártatlan bárányokat és jól táplált marhákat. Böhler ezt tagadta és védekezésében magára a csilagos égre hivatkozott bizonyosággal, mondván, hogy ő legfeljebb szombati napon szokott napnyugta után marhavért eresztetni, mivelhogy vallása tiltja azon a napon a csillag feljötte előtt való foglalkozást; de mikor a csilag kiragyog az égbolton: akkor még nincs éjjel, hanem csak öreg este. A szolgabíró igazat adott Böhlernek s alaptalan vádaskodásért magát a feljelentőt marasztalta el. Kleinnek ilyen módon a csillagos ég 15 frtyui kárt okozott.

Pótadó. Várnai László helyettes bíró Aggtelken, nem azért Várnai, hogy ne várna maga iránt minden falubéltől tiszteletet és hódolatot. Sőt tekintélyét egyszer még az adóösszeírással foglalkozó körjegyzővel is éreztetni akarta, meginterpellálván őt, hogy quo jure mert „ő” (a jegyző) az „O” (Várnai) adókönyveskéjébe 43 frt 15 krajczárt bejegyezni? Mire midőn a jegyző a falusi nagy hatalmasságot megillető alázatos tisztelettel azt válaszolta volna, hogy az a Várnai uram vagyoni állása után knapp épen egy dukál: Várnai uram a magyar nemzeti alkotmányos szólásszabadságnak olyatén mértékét kezdte alkalmazni a jegyző ellen, amelyet „O” tőle úgy az égiek, mint a földiek méltán zokon vehettek. Utóbbiak aztán egyéb adóalapul szolgáló birtokaihoz nagy hasznot hajtó „virágnyelvét” is hozzácsatolván: ennek alapján összesen valami 22 frtyui pótdót sóztak a körmönfont frázisokat kedvelő honpolgár nyakába.

Zsebeles czim alatt egy közlemény jelent meg 47-ik számunkban, melyre vonatkozólag a következő levelet vettük: „Tek. Szerkesztő ur! A „Gömör-Kishent” ez évi 47. számában „Zsebeles” czim alatt nőmről egy igaztalan hír jelent meg, melyet czennel kérek megczáfolni. Igaz ugyan, hogy a csendőrség gyanuba hozta a nomet és ezen tárgyban nálunk kutatást is tartott, de a gyanu még nem bizonyított. — Kelt Csoma, 1891. nov. 27. — Singer Márton.” — Adjuk e felszólalást, jól

lehet a nehezelt hír beküldője sem irt egyebet abban a közleményben, mint azt, amit Singer M. maga is elismer, hogy t. i. a „csendőrség a koresmárosnét vette gyanuba” A dolog különben, mint bennünket értesítettek, a járásbírótság elő kerül.

Vegyes hírek.

Allatorvosok számára a földmivelésügyi m. kir. miniszter legközelebb egy póttanfolyam tartását rendelte el a budapesti állatgyógyászati intézetben abból a czélből, hogy nevezett orvosok az állatgyógyászat újabb vívmányainak ösmeretét elsajátíthassák. A tanfolyam 1892. január hó 4-től 19-ig fog tartani. A miniszter arról is gondoskodott, hogy az allatorvosok közül azok, akik sajátjukból nem képesek a tanfolyammal járó költségeket fedezni: az állampénztárból 50 frtyui segélyt nyerjenek. Jelentkezni lehet a tanfolyamra vármegyénk alispáni hivatalánál f. é. deczember hó 10-ik napjáig.

Pest — megfest. Lénárt Józsa putnoki hajdon legényzó szívébe belefurakodván a nagyási hőbort filokszérája, felkarikázott a fővárosba, s ott — azzal tartván, hogy: „Urak az inasok!” — beállt urnak az Abonyi Emil szolgálatába. Itt valószínűleg igen emberül viselhetette magát, mert Lénárt Jósikából csakhamar „uraságoktól levetett, inas leit.” Urának ezt a kétségtelenül rossz tréfáját, azzal viszonozta Józsa, hogy ő meg, mielőtt végkép búcsút mondott volna, annak téli-nyári felöltőjeiből csinált „uraságoktól levetett ruhákat”, eladván azokat a minden ilyes dolgok legkészségesebb beváltójának: a — budapesti kir. törvényszék fényitő osztályának, potom 3 hónapi áristomért, Gömörvármegye nagyobb díesőségére.

Gyermekölés büntetettéért, sokféle enyhítő körülmény számba vétele mellett, hat havi börtönbüntetésre ítélte a balassa-gyarmati kir. törvényszék Breuer Anna dobsinai születésű salgótarjáni eselédleányt.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

A főtéren levő **Kern Adolf** által birt üzlet-helyiség, két szoba, konyha, két pincze bérbe adó. Rimaszombat, 1891. deczember hó

TÓTH JÓZSEF.

Eladó.

Egy telivér **Rambuet-féle** két éves **kos** valamint két lóra való teljesen **új** sárga kulcsos **szerszám**, francia sárga gyepölével eladó.

Értekezhetni: Domaházán u. p. F.-Hangony, **Ráth Rezső** nyag. honvéd századossal.

Hirdetés.

A sánkfalvi **vizimalom** — három köre — új évtől több évre bérbe adó.

Bővebbet: **Harkácsen Bárd Vay Aladárnál.** 2—4

Billiárd. 2—4

Keveset használt „Szeiffert”-gyártmányu tekeasztal (Carambol) igen jutányosan eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Hirdetmény.

A gömörmegei nép- és iparbank az 1697. 588, 1965, 2642, 2142, 2175, 2074, 2206, 5007, 4973, 5000, 5207, 4272, 4363, 4862, 4795, 4237, 4200, 4280, 4652, 4677, 5006, 2826, 2835, 5252, 2873, 4781, 4509, 4822, 5236, 4536, 4870, 4336, 5117, 4701, 4573, 5267, 4948, 4697, 4378, 4698, 4952, 4728, 4730, 5168, 4493, 4163, 4575, 4400, 4401, 5182, 5163, 4002, 5169, 4956, 4831, 4903, 5216, 4911, 4955, 5037, 5093, 5238, 5266, 5137, 5171, 5188, 5308. számok alatt elzálogosított s nem rendezett közí zálogtárgyakat, u. m. arany, ezüst pénzeket és ékszereket, ezüst evőeszközöket, különféle értékpapirokat és betéti könyveket **1891. évi deczember 16-ának délutáni 2 óráján** saját helyiségében elárverezteti.

Rimaszombat, 1891. november 19-én.

Az igazgatóság.

Pályázat.

A tornallyai takarékpénztárnál 900 frt évi fizetéssel ellátott pénztárnoki állásra pályázat nyitattván, a pályázni kívánók felhivatnak, hogy kellően felszerelt s életkorukat is igazoló kérvényüket alólirott igazgatóság-hoz **1891-ik évi deczember hó 15-éig** nyujsák be. A megválasztás az 1-ső évre ideiglenesen történik, s az így megválasztott tisztviselő csak ezen próba év sikeres betöltése esetén véglegesíthető.

Tornallyai takarékpénztár igazgatósága.

Eladó

Serke község határában egy urbéri ház-hely utáni összes külsőség és legelő illetőség a káposzta- és kender földek kivételével.

A vételárnak csak egy negyed része fizetendő készpénzben, három negyed része pedig 5% kamat s betáblázás mellett éveken át a vevőnél maradhat.

Ezen külsőség s legelőilletőség alkalmas vesző hiányában 6 évre haszonbérbe is adatik.

Ugy az örökvétel mint a haszonbérlet iránt értekezhetni Tornallyán **Borsody József** kir. járásbíróval. 2-3

Árverési hirdetés.

A rimaszombati takarékpénztár, az annak idején ki nem váltott, illetőleg meg nem hosszabbított zálogtárgyak **1891. évi december hó 3-án délután 2 órakor** saját helyiségében el fognak árvereztetni. **Az igazgatóság.**

SALIGNAC & Cie COGNAC

Részvénytársaság, alapítva 1809-ben, négy millió franknyi alaptőkével; ajánlják **francia**

„Cognac“-jukat

a legkiválóbb minőségben. Az 1867-iki párisi világkiállításon a nagy arany éremmel, az 1891-ik évi bécsi nemzetközi tápszert és házi szükségletek kiállításán pedig a nagy érdem-okmányokkal (legmagasabb kitüntetés) lettek kitüntetve.

Különlegesség: orvosi autoritásoktól ajánlott „**Medicinal Cognac**“.

Raktár: **Rimaszombaton Dickmann Armin** urnál.

Vezér-képviselők Ausztria-Magyarország részére:

HEINRICH MENDEL & Co

TEA, RUM és COGNAC beviteli cég
Bécsben, I. Schottenring 32. 3-6

Árverési hirdetés.

31159. sz. — A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, miszerint a bor, hus, cukor és sör fogyasztási adónak Kókova és a hozzá esatolt ujjantárvölgyi üvegyártelepek, Drahoval, Gizula, Havrilla és Jeszui puszták területén beszedési joga 1892., 1893. és 1894. évekre együttesen nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverés a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság I. ügyosztályában **1891. évi december hó 14., 15. és 16-ik napjain délelőtt 9 órakor** fog megtartatni:

Kikiáltási ár: boradó . . . 448 frt 20 kr.

Kikiáltási ár: husadó . . . 477 frt 93 kr.

Kikiáltási ár: cukoradó . . . 1010 frt 94 kr.

Kikiáltási ár: söradó . . . 582 frt — kr.

Összesen . . . 2519 frt 07 kr.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-ja. Írásbeli ajánlatok az árverés kezdete előtt egy óráig a pénzügyigazgatóság főnökénél adandók be.

Az árverés egyéb feltételei a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóságnál Gömör- és Kishont-megye területén levő kir. adóhivatalok, pénzügyőri biztosságok, járási főszolgabírók és városi polgármestereknél megtudhatók.

Rimaszombat, 1891. november 29-én.

Tornyos.

4-6

Ezennel közhírré tétetik, hogy a liferálásból kimaradt **3000 darab** nagyszerű, ugynevezett

„Huszár“ lópokróc

gyors pénzügyesség miatt a gyári áron alól adatik. Ezen kiváló minőségű lópokrócok 190 cm. hosszúak és 130 cm. szélesek, színes esikokkal vannak ellátva, vastag mint deszka, meleg mint a bunda, míg a készletben tart, most csak

darabja párja
1 frt 68 kr. 3 frt 30 kr.

Továbbá 4500 darab kiváló minőségű, óriási nagyságú **vászon ágylepedő a 1 frt darabja,** 2 méter hosszú, 145 cm. széles, ezelőtt 2 frt volt.

Megrendeléseket postautánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöl **FEKETE Bécsi áruház a magyar koronához** Wien, Margarethen, Rüdigerasse 1/87.

Hámos-torta. Uj. Jogász-torta.

Karácsonyi és ujévi ajándék.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre tisztelemmel igen **sok és szép** alkalmas **ajándék-tárgy** van készletben.

Nagy választék a legkülönfélébb plüsch-, selyem-, bársony-, elefantesszét stb. **Bomboneokból** a legfinomabb **fondan** és **chrém-cukorkákkal** töltve.

Kis **párisi torták** töltve és dobozzal **15** kr-jaival.

Mindenféle dísz-alakoeskák, chokoládék, croquettek, mozgó-bábuk, szivarkák, thea- és sok másféle sütemények, valamint különféle torták.

A t. szülők különös figyelmébe ajánlom továbbá **karácsonyfák díszítéséül szolgáló** alkalmas mindenféle **cukorka-tárgyaimat**, melyeknek árai a következők:

100 db jól csomagolva dobozzal 1 frt — kr. | 100 db finomabb . . . 2 frt — kr.
100 db jól csomagolva dobozzal 1 frt 50 kr. | 100 db excelsior díszes . . . 3 frt — kr.

Ajánlom azonfelül különféle kiváló francia italaimat.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és a **három forintot meghaladó rendelvényeknél:** a pénz előleges beküldése mellett a **postaszállítás** és csomagolás **portamentesen történik.**

Üzletemet a t. közönség kiváló figyelmébe ajánlván, maradtam 2-*

Rimaszombat, 1891. november 25.

Kiváló tisztelettel:

Miskolczy István, műcukrász.

Ugyanitt tanuloul egy jó családból való 13-14 éves ifju felfogadtatik.

Huszár-torta. Uj. Kossuth-torta.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Eperjesi-ut 6. szám.

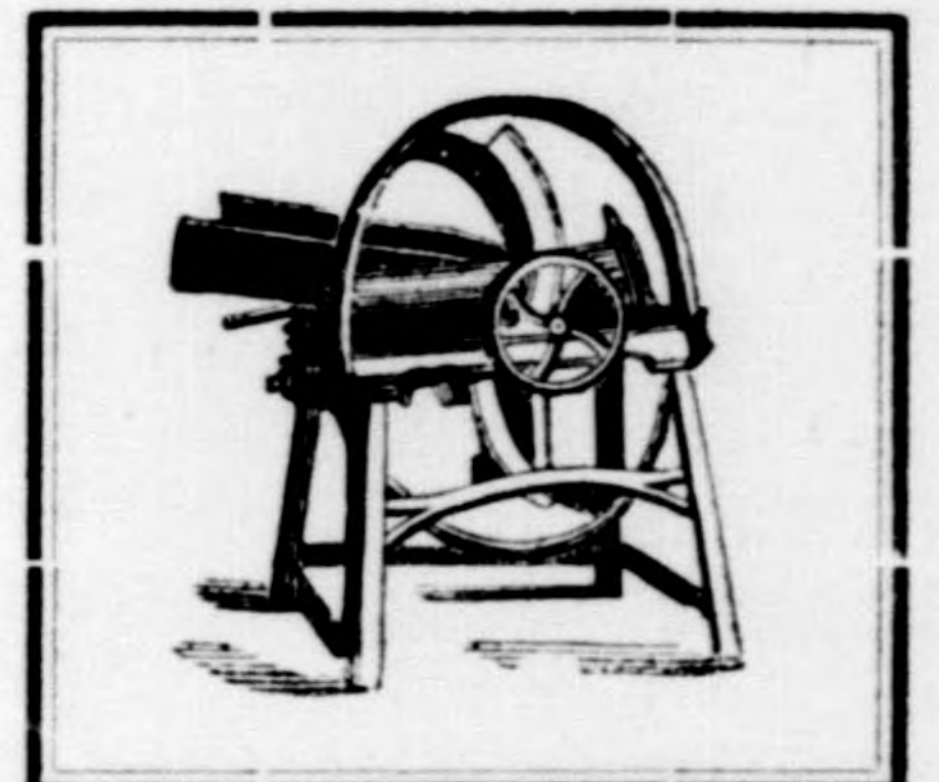
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

Sorvető és szórvavető gépeket,
Szecekvágókat, kézi vagy járgány hajtásra,
Répvágókat és **tengeri morzsolókat**,
Olajsajtókat és **olajmag-pörkölőket**,
Örlő- és daráló-malmokat.

Továbbá mindennemű

szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. Gazdasági gépeink képes, valamint öntödének gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük. 6-6

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyára, kazánműhelye és vasöntödéje, **CLAYTON és SHUTTLEWORTH** gépgyárosok képviselője

MISKOLCZON.

3-3

Ajánlja nagy raktárát Clayton és Shuttleworth-féle elismert kiváló takarmánykészítő gépekben, nevezetesen **szecskavágók, répvágók, répapuzók, darálók, malmok és gőzfűllesztők**ből, továbbá saját gyártmányu faállványu dobrendszerű három és négykésű szecskavágóit, olésó répvágókat igen jutányos árban.

Egy teljesen felszerelt gőzfűllesztő kazán, mely elegendő **100-150 darab marhának való fűllesztésére: 300 forint.**

Nagyobb marhaállományok számára különösen ajánlok takarmánykészítő kamrákat járgány általi hajtásra, melyekre kívánatra részletes költségvetéssel szolgálom.

Feitünést keltő ujdonságok nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. és kir. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyvel akár **gyermekruhát** akarunk készíteni, akár **legfinomabb női ruhát**. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabászatért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

czélszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal lányok részére is. — Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelven csak **3 frt.** Szétküldés naponta kétszer utánvétellel. 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg.

Kizárólagos főraktár alulírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs

II., Untere Donaustrasse 49.

2-12

Főraktár Magyarhon részére Budapesten **GÜTTLIB VILMOS**-nál Andrassy-ut 49. sz. alatt.

